

Gemeente Rotterdam
Gemeenteraad
d.t.k.v. de Griffie
Coolsingel 40
3011 AD ROTTERDAM

datum
8 juli 2013

ons kenmerk
RR/ 13-069/PH/CS

pagina
1 van 2

betreft
het nieuwe stadion (HNS)

Geacht raadslid,

Donderdag 11 juli 2013 behandelt uw raad het nieuwe stadion (HNS). In dat kader wordt u onder meer gevraagd om een besluit te nemen over een te verstrekken gemeentegarantie ad. € 165.000.000,00. De rekenkamer heeft de afgelopen weken alle openbare en vertrouwelijke stukken gezien en op basis daarvan een aantal aandachtspunten geformuleerd, die wij u gaarne willen meegeven. Daarbij merkt de rekenkamer wel op dat de besluitvorming ten aanzien van de gevraagde gemeentegarantie een afweging noodzaakt die breder gaat dan alleen de puur financiële aspecten. Over deze bredere afweging heeft de rekenkamer geen oordeel. Die afweging is primair aan de gemeenteraad.

Ten aanzien van de financiële aspecten van de gevraagde garantie is het naar de mening van de rekenkamer van belang dat in elk geval dient te worden voldaan aan een drietal technische randvoorwaarden.

In de eerste plaats zal een eventueel te verstrekken garantie moeten kunnen worden opgevangen binnen het weerstandsvermogen van de gemeente Rotterdam.

Afhankelijk van de risico-inschatting vanuit de gekozen business case zal de garantie deels of geheel kunnen worden aangesproken. Dit bedrag zal in dat geval op basis van een gekwantificeerde risico-inschatting meelopen in de berekening van het weerstandsvermogen (ratio tussen de weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's van de gemeente Rotterdam). Gegeven de huidige omvang van het weerstandsvermogen zal dat naar de mening van de rekenkamer op zich geen onmiddellijk probleem vormen.

In de tweede plaats zal de gevraagde garantie moeten voldoen aan de eisen van de Europese Commissie inzake staatssteun. Hierbij is van belang dat voor een af te geven garantie aan een private onderneming er een marktconforme vergoeding wordt gevraagd in de vorm van een risicopremie. Wel zal de raad zich via een consultatie moeten vergewissen van het feit dat de verstrekte premie in voldoende mate marktconform is.

In de derde plaats dient de te verstrekken garantie te voldoen aan de bepalingen uit de wet FIDO (wet Financiering Decentrale Overheden). Deze wet bepaalt onder meer dat een garantie (of subsidie) enkel kan worden verstrekt indien er sprake is van een duidelijk publiek belang. Tegen deze achtergrond is het van belang dat de gevraagde garantie voor het nieuwe stadion niet los kan worden gezien van de gebiedsontwikkeling Stadionpark, omdat vooral in deze ontwikkeling het publieke belang tot uiting komt. Ook op dit punt zal de raad zich moeten vergewissen van het feit of die samenhang er in voldoende mate is. Eventuele strijdigheid met deze bepaling levert uiteindelijk een onrechtmatigheid op in de uitgaven.

datum

8 juli 2013

pagina

2 van 2

Tenslotte heeft de rekenkamer (mede op basis van de vertrouwelijke stukken) de business case van het nieuwe stadion als basis onder de gevraagde gemeentegarantie gezien. Hierbij is de rekenkamer van oordeel dat er in technische zin een goede business case op basis van meerdere scenario's is uitgewerkt, die in voldoende mate inzicht verschaft over de kosten, baten en risico's van (de exploitatie van) het nieuwe stadion. Wel is de rekenkamer van mening dat de business case zoals die gebaseerd is op de uitgangspunten van de zogenoemde base case in het licht van de gevraagde garantie wellicht (te) optimistisch is. Het omslagpunt waarop de garantie (voor A1 en A2) wordt aangesproken, ligt naar de mening van de rekenkamer relatief dicht bij het gekozen base case scenario. Dat wil zeggen dat bij tegenvallende uitkomsten die over de gehele linie plaatsvinden, al snel het scenario in zicht komt waarop de garantie zal worden aangesproken. Om toch wat meer comfort te hebben met betrekking tot het omslagpunt waarop de garantie wordt aangesproken, is het wellicht verstandig om nog eens kritisch naar de totale investeringssom te kijken, waardoor er een betere balans kan worden bereikt in de relatie tussen de kapitaalslasten en de cashflow. Tevens zou de risicoverdeling tussen de verschillende partijen verder kunnen worden aangepast, waardoor de exposure van de gemeente minder groot wordt.

De beslissing ten aanzien van het nieuwe stadion is uiteraard geheel aan de raad. Het verlenen van een garantie ad. € 165.000.000,00 zal en kan nooit zonder enig risico worden verstrekt. Zeker niet indien sprake is van een publiek belang. Dat zal altijd een zekere prijs vergen. Hier ligt naar de mening van de rekenkamer ook precies het onderscheid tussen de positie van commerciële en private partijen enerzijds en de gemeente Rotterdam anderzijds.

Met vriendelijke groet,

Drs. P. Hofstra RO CIA
Directeur